

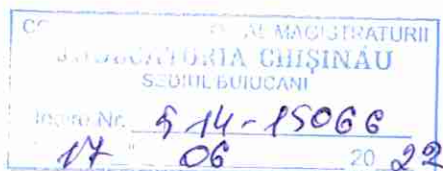
REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
(SEDIUL BUIUCANI)
Republica Moldova, mun. Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 200

MD-2004, tel./fax 022-204-905
e-mail: jbu@justice.md

REPUBLIC OF MOLDOVA
CHIȘINĂU DISTRICT COURT
(BUIUCANI OFFICE)
Republic of Moldova Chisinau city,
200 Stefan cel Mare boulevard

MD-2004, tel. number/fax 022-204-905
e-mail: jbu@justice.md

Curtea Constituțională a RM,
Mum. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Vă expediază în adresa Curții Constituționale materialul anexă la cauza penală nr. 1-21007000-12-1-18012021 (1-156/2021) de învinuire a lui Bernic Ion Ion de comiterea infracțiunii prevăzute la art.333, alin.(3), lit.a) Cod penal, pentru soluționarea sesizării depuse de avocatul Crainic Arcadie în interesele inculpatului Bernic Ion Ion în baza încheierii din 14 iunie 2022, pentru examinare conform competenței.

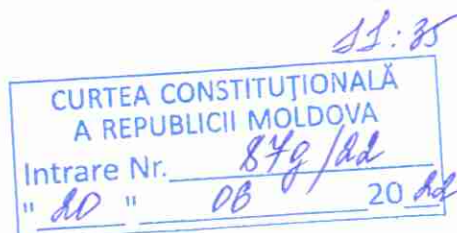
Anexă:

- Încheiere din data de 14 iunie 2022 pe - 3 file.
- Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate pe - 9 file.
- Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe - 14 file.
- Copia rechizitoriului pe - 15 file.
- Dovada că la judecătorul de instrucție mai sunt pe rol plângeri în ordinea art.313 CPPP pe - 1 file.

Judecător în cadrul Judecătoriei Chișinău,
Nicolae CORCEA

Executor: Alexandrina Miron
Tel. 076743260

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹**A.1. Persoană fizică****1. Nume** Bernic**2. Prenume** Ion**5. Reprezentant (dacă este cazul)** De la avocat Crainic Arcadii,**A.2. Persoană juridică****1. Denumire și sediu****2. Numărul și data înregistrării****3. Numele administratorului****4. Telefon și e-mail****5. Reprezentant****6. Adresa reprezentantului (va fi anonimizată)****7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate)****A.3. Instanța de judecată****1. Denumirea instanței de judecată/sediu** Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani**2. Judecător/complet de judecată** Nicolae Corcea**4. Adresa instanței de judecată** Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul nr. 2**5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată** Tel: (022) 20-49-03; 20-49-04; 20-49-05 ; E-mail: jbu@justice.md

¹Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

În fapt, pe rolul Judecătoriei Chișinău, La Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, se află pe rol cauza penală nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art. 333, alin. 3, lit. „a” Cod penal.

Potrivit încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 03 septembrie 2021 a fost declinată competența la examinarea plîngerei avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, împotriva acțiunilor/inacțiunilor organului de urmărire penală, în favoarea instanței de drept comun din Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în persoana judecătorului, care a primit spre examinare în fond cauza penală nr. 2020550020, încheierea fiind irevocabilă.

De asemenea, conform încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2020, a fost admisă parțial plîngerea avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, fiind obligată Procuratura Anticorupție să remită în adresa petiționarului copii de pe hotărâri în formă de ordonanță la cererile depuse de către apărător la 29.06.2020, 06.07.2020, 20.07.2020 și respectiv la 27.07.2020 pe numele procurorului ierarhic superior al Procuraturii Anticorupție, încheierea fiind irevocabilă.

Totodată, potrivit deciziei din 06 septembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel a fost admis recursul declarat de către avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, fiind casată încheierea Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 11 iunie 2021, prin care s-a respins ca neîntemeiată plîngerea depusă de către avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, formulată în baza art.313 din CPP, împotriva acțiunilor Procuraturii Anticorupție, fiind remisă cauza la rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată, iar drept consecință, la momentul depunerii prezentei sesizări se află în examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana plîngerea depusă de apărător în interesele petiționarului, Bernic Ion, referitor la scoaterea acestuia de sub urmărire penală și neexpunerii în privința pornirii urmăririi penale, decizie irevocabilă.

C. Obiectul sesizării³

Obiectul sesizării îl constituie prevederile dispozițiilor legale cuprinse în:

Prevederile art. 44, alin. 1 și art. 297, alin. 4, coroborate cu Articolul 365 Cod de procedură penală, prin prisma articolului 6 § 3 al Convenției europene a drepturilor omului.

În coraport cu:

2Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

3În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate;

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale;

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție;

Articolul 26 Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu;

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege;

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Articolul 365 Cod procedură penală Ordinea cercetării judecătorești

(1) În cadrul cercetării judecătorești, în primul rînd se cercetează probele prezentate de către partea acuzării.

(2) Instanța, la cererea părților sau a altor participanți la proces, poate modifica ordinea de cercetare a probelor dacă aceasta este necesar pentru buna desfășurare a cercetării judecătorești. Inculpatul poate cere să fie audiat la începutul cercetării probelor sau la orice etapă a cercetării judecătorești.

Prevederile relevante ale convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților omului și a libertăților fundamentale (încheiată la Roma la 04.11.1950 și ratificată de RM prin hotărîrea Parlamentului Nr.1298-XIII din 24.07.1997) sunt următoarele:

Articolul 1 Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția

lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenției;

Articolul 6 Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13 Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale;

Articolul 17 Interzicerea abuzului de drept

Nicio dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute în această Convenție.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanța ordinară de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între *partea aflată în proces, instanța de judecată*, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și *Curtea Constituțională*, chemată să **soluționeze excepția de neconstituționalitate**. Astfel, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, s-a stabilit procedura de exercitare a controlului constituționalității legilor de către Curtea Constituțională. Prin urmare vom analiza admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate prin filtrul stabilit în Hotărârea enunțată anterior.

a. *Suntem în prezența unei incertitudini privind constituționalitatea unei legi, în speță, a prevederilor din art.art. 44, alin. 1, art. 297, alin. 4, coroborate cu Articolul 365 Cod de procedură penală, prin prisma articolului 6 § 3 al Convenției europene a drepturilor omului care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei aflate pe rol în instanța de judecată.*

b. *Potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Legea nr. 122-XV din 14 martie 2003 (Codul de procedură penală al Republicii Moldova) poate constitui obiectul unei excepții de neconstituționalitate, fiind lege organică.*

c. *Excepția de neconstituționalitate este ridicată de către o parte în proces (partea apărării) a căror drepturi și interese pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.*

d. *Nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate sau o formulare similară a normei invocate.*

Reamintim faptul că verificarea constituționalității normei contestate este de **competența exclusivă** a Curții Constituționale. Astfel, *judecătorii ordinari nu sunt în*

⁴În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate supra. În aceste circumstanțe, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

E. Argumentarea pretinsei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Astfel, din analiza prevederilor legale de referință, precum și interpretarea logică și sistemică a acestora, ne permite să conchidem că legiuitorul, atât prin normele constituționale, cât și prin normele care stabilesc regulile de constituire a instanțelor și de aplicare de către acestea a legii, a urmărit să ofere justițiabililor criteriile clare și previzibile privind instanțele de judecată, gradele de jurisdicție, precum și procedura de soluționare a anumitor probleme de drept, apărute în cadrul soluționării unor cauze.

Din conținutul normelor pre-citate, rezultă fără nici un dubiu că justiția penală constă din trei grade de jurisdicție: Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătoria. Normele date ne permit să deducem că legiuitorul a instituit o ierarhie piramidală jurisdicțională, scopul aparent fiind ca să ofere posibilitatea participanților la proces posibilitatea de a avea o examinare a soluției în propria cauză de către instanțe ierarhic superioare (garanții verticale).

De principiu, o astfel de abordare a fost examinată de Curtea europeană în mai multe cauze și a stabilit următoarele:

Potrivit art. 6 § 1, instanța trebuie să fie întotdeauna „instituită de lege”. Această expresie reflectă principiul statului de drept inerent oricărui sistem de protecție instituit prin Convenție și Protocoalele sale (a se vedea, de exemplu, Jorgic împotriva Germaniei, pct. 64; Richert împotriva Poloniei, pct. 41). Într-adevăr, unui organism care nu a fost instituit în conformitate cu intenția legiuitorului i-ar lipsi în mod obligatoriu legitimitatea

⁵În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerința și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

necesară într-o societate democratică pentru a soluționa cauzele persoanelor particulare (Lavents împotriva Letoniei, pct. 114; Gorguiladzé împotriva Georgiei, pct. 6; Kontalexis împotriva Greciei, pct. 38).

Legea” vizată de art. 6 § 1 reprezintă nu doar legislația referitoare la înființarea și competența organelor judiciare (Lavents împotriva Letoniei, pct. 114; Richert împotriva Poloniei, pct. 41; Jorgic împotriva Germaniei, pct. 64), ci și orice altă dispoziție de drept intern a cărei nerespectare face nelegală participarea unuia sau mai multor judecători la examinarea cauzei (Gorguiladzé împotriva Georgiei, pct. 68; Pandjikidzé și alții împotriva Georgiei, pct. 104). Expresia „instituită de lege” se referă nu doar la temeiul legal al însăși existenței „instanței”, ci și la respectarea de către instanță a normelor specifice după care se conduce (Gorguiladzé împotriva Georgiei, pct. 68) și alcătuirea completului de judecată în fiecare cauză (Posokhov împotriva Rusiei, pct. 39; Fatullayev împotriva Azerbaidjanului, pct. 144; Kontalexis împotriva Greciei, pct. 42).

Prin urmare, o instanță care nu are competența de a judeca procesul acuzatului în conformitate cu dispozițiile aplicabile din dreptul național nu este „instituită de lege” în sensul art. 6 § 1 (Richert împotriva Poloniei, pct. 41; Jorgic împotriva Germaniei, pct. 64)

Din cele constatate de Curtea europeană, rezultă fără echivoc faptul că 1) o instanță trebuiește instituită de lege; 2) odată ce autoritățile naționale au decis să instituie dispoziții de drept prin specializarea instanțelor în diverse materii judecarea cauzelor urmează a avea loc de către instanțele competente specializate sub sancțiunea violării Articolului 6 al Convenției.

În prezentul caz, la data de 03 decembrie 2020 în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost înregistrată în faza urmăririi penale plîngerea apărătorului în interesele petiționarului Bernic Ion, intentată în baza art.313 CPP RM împotriva acțiunilor și inacțiunilor organului de urmărire penală, prin care au fost contestate ordonanțele procurorului ierarhic superior, însă, în pofida acestui fapt cauza penală nr. 2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,a” Cod penal a fost remisă la data de 14 ianuarie 2021 de către procuror spre examinare în instanța de drept comun.

Potrivit încheierei Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 03 septembrie 2021 în temeiul art.41,art.44,art.297 CPP a fost declinată competența la examinarea plîngerii avocatului,Arcadii Crainic în interesele petiționarului,Bernic Ion, împotriva acțiunilor/inacțiunilor organului de urmărire penală, în favoarea instanței de drept comun din Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în persoana judecătorului, care a primit spre examinare în fond cauza penală nr. 2020550020, încheierea fiind irevocabilă.

De asemenea, conform încheierei Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2020, a fost admisă parțial plîngerea avocatului,Crainic Arcadii în interesele petiționarului,Bernic Ion, fiind obligată Procuratura Anticorupție să remită în adresa petiționarului copii de pe hotărîri în formă de ordonanță la cererile depuse de către apărător la 29.06.2020, 06.07.2020, 20.07.2020 și respectiv la 27.07.2020 pe numele procurorului ierarhic superior al Procuraturii Anticorupție, iar aceste încălcări constatate de către judecătorul de instrucție, remarcată în completarea plîngerii depusă la 03.12.2021 pe numele Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, însă, neexaminată prin declinarea competenței de către judecătorul de instrucție în adresa instanței de drept comun a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

La fel, la data de 08 decembrie 2020 de către apărător a fost înregistrată o cerere pe numele procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție, Gavajuc Serghei, privind amînarea prezentării materialelor și expedierii cauzei penale nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,,a” Cod penal în instanța de judecată pînă la examinarea plîngerilor depuse de apărare la judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale, însă, care a fost respinsă ca nefondată, fiind contestată la judecătorul de instrucție prin completarea plîngerii din 03.12.2020, totodată, invocîndu-se următoarele temeiuri:

Precum că, la momentul depunerii cererii pe numele procurorului ierarhic superior la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana se aflau în stadiu de examinare plîngerile depuse de către avocatul,Crainic Arcadii în interesele învinuitului,Bernic Ion pe cauza penală nr.2020550020, referitor la legalitatea refuzului scoaterei de sub urmărire penală a învinuitului,Bernic I. (judecător Damaschin Constantin); încălcării procedurii și termenului de examinare a plîngerilor(judecător Gorceac Alina), cît și a obligării organului de urmărire penală de a efectua acțiuni de urmărire penală pentru elucidarea a tuturor circumstanțelor cauzei penale (judecător Martinenco Veaceslav), fapt care se află în contradicție cu prevederile art.7,alin.1,art.19, art.41,p.6/3, art.300 și art.313 Cod de procedură penală, prin ce se neglijează controlul

judecătorească, privind verificarea legalității acțiunilor procesuale ale organului de urmărire penală, care echivalează cu încălcarea dreptului la apărare.

Necisită de menționat și faptul, că încălcările admise de către organul de urmărire penală la desfășurarea urmăririi penale pe cauza penală nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,„a” Cod penal au fost contestate de către apărare în temeiul art.41, alin.1,p.6/3, art. 300,alin.3 și art.313 Cod de procedură penală conform competenței materiale judecătorului de instrucție, care urma să-și expună poziția în baza a unei încheieri motivate adoptate în conformitate cu legislația procesuală în vigoare, referitor la admiterea sau respingerea plîngerei.

Totodată, urmează de remarcat și faptul, că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 03.09.2021, privind declinarea plîngerei spre examinare instanței de drept comun este criticabilă sub aspectul lipsei a unei reglementări clare în legislația în vigoare procesuală, referitor la interzicerea expedierii de către procuror a cauzei penale spre examinare în fond în contextul neexecutării de către organul de urmărire penală a încheierii irevocabile emisă la 28.12.2020 de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a depistat derogări grave admise de procuror la faza urmăririi penale, care contravin prevederilor art.467,alin.1 și 2 din CPP, în care este stipulat caracterul obligatoriu al hotărîrilor judecătorești definitive.

De asemenea, urmează de remarcat și faptul, că potrivit deciziei emisă la 06.09.2021 de către Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de către avocatului, Crainic Arcadii în interesele petiționarului, Bernic Ion, formulat la încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana împotriva acțiunilor Procuraturii Anticorupție, în formă de indicație este invocat faptul, că deși judecătorul de instrucție a reținut faptul că, Bernic Ion nu se consideră vinovat de săvîrșirea infracțiunii incriminate, situația dată urmează a fi stabilită de către instanța de judecată la examinarea în fond a cauzei penale, or, după cum rezultă din materialele cauzei penale nr.2020550020 a fost expediată spre examinare în instanța de judecată, iar judecătorul de instrucție nu a verificat dacă acest capăt de cerere cade sub incidența art.297 alin.4 CPP(p.36 din decizia motivată), neținîndu-se cont, că pe cazul dat plîngerea a fost depusă de către apărător în interesele petiționarului în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana la 04.09.2020 la faza urmăririi penale fapt care se deduce din lipsa reglementărilor la art.44, alin.1 și art.297,alin.4 Cod de procedură penală, referitor la cazurile cînd plîngerile au fost depuse de către părți în cadrul urmăririi penale și a neexaminării lor în fond. Evident că o asemenea împrejurare face imposibilă apărarea efectivă împotriva unei

acuzării în materie penală, iar omisiunea legislativă de a reglementa expres cazurile când judecătorul de instrucție este competent să remită plîngerea neexaminată judecătorului de drept comun crează impedimente grave la efectuarea a unui proces echitabil.

Cu referire la criticile de neconstituționalitate ale art.44,alin.1 și art.297,alin.4 Cod de procedură penală, menționăm că acestea contravin unui șir de norme din Legea Supremă, și anume: art.1,art.4,art.8,art .16 și art.20.

Critici de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art.1,alin.3 din Constituție, în componența sa referitoare la calitatea legii.

Din textul de lege al dispoziției art.44,alin.1 Cod de procedură penală este invocat faptul, precum că instanța de judecată, constatînd că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței competente, însă, nu este reglementat concret în legea procesuală, dacă judecătorul de instrucție, care a primit spre examinare în faza de urmărire penală de la părți plîngeri împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor, care exercită activitate specială de investigații este competent să remită plîngerile părților instanței de judecată de drept comun, fără a se pronuța în fond în privința încălcărilor admise de către organul de urmărire penală.

De asemenea, lasă loc de interpretări abuzive și dispozițiile art.297,alin.4 Cod de procedură penală, în care este invocat, precum că toate cererile, plîngerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza, manifestate prin faptul, că în dispoziția articolului, lipsește expres reglementări, referitor la plîngerile depuse la judecătorul de instrucție la faza de urmărire penală de către părți împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor, care exercită activitate specială de investigații, care se află în procedură de examinare.

Din textul de lege a normelor procedurale enunțate nu există careva restricții, referitor la remiterea cauzei penale de procuror în instanța de judecată de drept comun, cît și a declinării competenței de către judecătorul de instrucție la judecarea plîngerilor depuse de către părți în faza urmăririi penale la judecătorul de instrucție, cît și în cazurile existenței a hotărîrilor irevocabile neexecutate ale judecătorului de instrucție, în urma cărora au fost depistate încălcări ale drepturilor și libertăților omului, care urmează a fi înlăturate în cadrul urmăririi penale.

Nu rezultă claritate și la cazurile când instanța de judecată de drept comun nu este competentă de a judeca cauza penală din motivul lipsei examinării plîngerilor depuse de către

părți în faza urmăririi penale la judecătorul de instrucție, cât și a existenței a hotărîrilor irevocabile ale judecătorului de instrucție, în urma cărora au fost depistate încălcări ale drepturilor și libertăților omului, care urmau a fi înlăturate la stadiu de urmărire penală.

Totodată, constatăm, că omisiunea de a fi indicat în lege expres faptul, precum că plîngerile primite de judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale urmează să fie examinate în fond de către acesta, iar cauza penală nu v-a putea fi remisă de către procuror în instanța de judecată de drept comun pentru a fi examinată în fond pînă nu v-a fi examinate toate contestațiile depuse de către părți la judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale, fapt, care afectiază grav dreptul la apărare, cât și la un proces echitabil.

Astfel, lipsa a unei reglementări concrete în legislația procedural penală, în contextul aflării în stadiu de examinare a mai multor plîngeri la judecătorii de instrucții a permis la 14.01.2021, procurorului pe caz, remiterea cauzei penale de învinuire a lui Bernic Ion pentru examinare în fond la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, fără a avea careva impedimente cu caracter legislativ, care ulterior la 03.09.2021 a servit temei pentru Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana să decline competența de examinare a plîngerei depusă de apărător în adresa instanței de fond, care nu poate înlătura abaterile admise de către organul în cadrul urmăririi penale ca de pildă, întocmirea, cu participarea nemijlocită a înculpatului, Bernic I. a unui proces verbal de cercetare la fața locului a apartamentului Nr.71 „M”, promis de către administratorul firmei SRL „Bamci-Const”, Boșcanean Mihail, familiei Bernic la masarda blocului locativ, amplasat în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 18, cu verificarea declarațiilor depuse în cadrul urmăririi penale de către învinuitul, Bernic Ion, referitor la modificarea planului inițial al mărimei odăilor, bucătăriei, cât și a antreului din apartamentul cu Nr.71 „M”, care i-a fost promis familiei Bernic de către administratorul, Boșcanean Mihail, cât și în contextul cînd la materialele cauzei penale se conține greșit, precum, că există un proces verbal de cercetare la fața locului a apartamentului nr.76 de pe adresa indicată, care nu are nici o atribuție cu cazul dat, etc.

Un alt argument în motivarea excepției de neconstituționalitate, rezidă în faptul, că prevederile art.44, alin.1 și art.297, alin.4 CPP încalcă dispozițiile constituționale ale art.16, referitor la legalitatea în drepturi, art.4 și art.8, referitor la tratatele internaționale, privind drepturile omului și art.20, referitor la accesul liber la justiție.

Or, potrivit garanțiilor unui proces echitabil garantat de art.6 din CEDO, și în acord cu prevederile: art.1, alin.3, art.17, alin.2, art.19, alin.1 și 3, art.254, alin.1 CPP, în care sunt reglementate principiile desfășurării a unei proces echitabil în cursul urmăririi penale, iar

golurile formate în legislația procedural penală, exivalează cu încălcarea drepturilor și libertăților omului.

În aceste împrejurări, investirea judecătorului de instrucție la discreția sa, cu dreptul de a constata competența de examinare a plîngerei în determinentul judecătorului de drept comun, nu reprezintă alteceva decît o ingerință în dreptul la apărare a justițiabilului, garantat de art.26 din Constituție, care restringe în mod abuziv și nejustificat dreptul la un proces echitabil recunoscut de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Considerăm că dispozițiile legale criticate aduce prin urmare o gravă restrîngere a drepturilor părților, care nu este prevăzută la art.54 din Constituție, permite restrîngerea unor drepturi sau libertăți fundamentale, în limitele prevăzute de alin.3 ale aceluiași articol.

Dimpotrivă, atît examinarea cauzei penale, cît și apărarea drepturilor cetățenilor (în speță, dreptul la apărare) impun exercitarea deplină a dreptului la apărare a părții în proces, fără restrîngerea acestuia, manifestate prin interpretări abuzive a legislației în vigoare din motivele de nereglamentare ale acesteia în conformitate cu standardele constituționale.

Problema de drept abordată în sesizare se deprinde în principal din incompatibilitatea cu Constituția RM și CEDO: a omisiunii legislative de la art.44,alin.1 și art.297,alin.4 CPP, din conținutul cărora nu poate fi determinat cu claritate, cînd judecătorul de instrucție este în drept să decline competența examinării plîngerei depuse la faza de urmărire penală, cît și neexpedierii cererilor, plîngerilor și demersurilor aflate în stadiu de examinare la judecătorul de instrucție pînă la examinarea acestora în fond, prin care se restrînge, se diminuează și chiar se desființiază dreptul de acces la justiție efectivă prevăzute de art.6, art.13 și art.17 CEDO, dreptul la apărare efectivă, garantat de art.26 din Constituție etc., problemă de drept în care învinuitului, inculpatului îi sunt încălcate drepturile nominalizate, dat fiind faptul, că a fost privat de dreptul de a fi examinate plîngerile depuse conform competenței judecătorului de instrucție, potrivit cadrului legal, care urma să se expună asupra legalității acțiunilor de urmărire penală.

Astfel pentru a nu încălca inter alia dreptul la un proces echitabil, limitările aduse de legislațiile naționale mutatis mutandis dreptul la un proces echitabil și un remediu efectiv de către această dispoziție trebuie, prin analogie cu drept de acces la un tribunal conscrat de art.6

§1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu aducă atingere substanței acestui drept (Haser v. Elveția, decizia din 27 aprilie 2000, nepublicată).

Pe cale de consecință, se observă că Curtea Constituțională în HCC nr.10 din 12.05.2015, menționează că articolul 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Într-o altă ordine de idei, este de remarcat și faptul că, calitatea legii este apreciată atât prin prisma exigențelor de accesibilitate, permit efectiv realizare preeminenței dreptului (a se vedea în acest sens și explicațiile Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.6 al art.63 CPP; §-10)

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

Copia dosarului penal de învinuire a cet. Ion Bernic.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declar pe propria onoare că informația prezentată Curții este veridică și reflectă circumstanțele relevante.

13 iunie 2022

Arcadii Crainic

⁶În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

⁷În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosar nr.1-156/21

Încheiere

14 iunie 2022
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Instanța de judecată în componență:
Președintele ședinței, judecător
Grefier
Cu participarea:
Procuror
Apărători

mun. Chișinău

Corcea Nicolae
Miron AlexandrinaBocșanean Mariana
Munteanu Victor și Crainic Arcadii

examinând în ședința publică cauza penală privind învinuirea lui Bernic Ion Ion în comiterea infracțiunii prevăzute la art.333 alin.3 lit.a Cod penal,

A C O N S T A T A T :

Pe rol la judecătoria Chișinău, sediul Buiucani se află cauza penală privind învinuirea lui Bernic Ion Ion în comiterea infracțiunii prevăzute la art.333 alin.3 lit.a Cod penal.

În cadrul ședinței de judecată, apărătorul Crainic Arcadie a depus o cerere prin care solicită ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.44 alin.1, 297 alin.4 din Codul de procedură penală.

În acest context, apărătorul inculpatului consideră că normele indicate *supra* contravin art.art.1, 4, 8, 16 și 20 din Constituția Republicii Moldova.

Apărătorul Munteanu Victor și inculpatul Bernic Ion au susținut cererea.

Procurorul, în ședința de judecată, a lăsat la discreția instanței de judecată cererea înaintată.

Analizând solicitarea formulată de către apărătorul inculpatului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța o admite, din considerentele arătate *infra*:

În conformitate cu dispoziția art.7 alin.(3) Cod de procedură penală, "Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională."

Potrivit art. 135 alin.(l) lit.a), g) din Constituția RM, „Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție

Totodată aceleași prevederi se regăsesc și în art.4 alin.(l) lit.a), g) al Legii cu privire la Curtea Constituțională nr.317 din data de 13.12.1994 și în art. 4 alin.(l) lit. a) și g) din Codul Jurisdicției constituționale.

La fel, instanța de judecată notează că în temeiul Hotărârii Curții Constituționale din 09.02.2016, s-a statuat că în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20,115,116 și 134 din Constituție:

-în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

-excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu:

-sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza.

Mai mult decât atât, prin aceeași hotărâre, Curtea Constituțională, a relevat că, judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

După această proiectare a cadrului normativ de referință, în speță, instanța de judecată reține că, sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din data de 09 februarie 2016.

În acest context, notăm că în speță instanța de judecată consideră oportună verificarea constituționalității prevederilor art. art.44 alin.1, 297 alin.4 din Codul de procedură penală sub aspectul corespunderii cu prevederile art.art.1, 4, 8, 16 și 20 din Constituția Republicii Moldova.

Din aceste considerente, ținând cont că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei dedusă judecății, având în vedere că judecătorul nu trebuie să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, instanța urmează să admită solicitarea apărătorului Crainic Arcadie privind sesizarea Curții Constituționale în vederea ridicării excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. art.44 alin.1, 297 alin.4 din Codul de procedură penală sub aspectul corespunderii cu prevederile art.art.1, 4, 8, 16 și 20 din Constituția Republicii Moldova.

Totodată, instanța de judecată consideră inoportună suspendarea examinării cauzei penale, deoarece cauza se află la etapa ședinței preliminare, iar suspendarea examinării cauzei

va duce la încălcarea inevitabilă a termenului rezonabil de examinare a cauzei. Astfel, instanța de judecată constată posibilitatea continuării examinării cauzei, chiar și dacă pe cauza dată s-a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 7, 341-342, Cod de procedură penală al Republicii Moldova, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea apărătorului Crainic Arcadie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se remite în adresa Curții Constituționale prezenta Încheiere, Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate; copia Rechizitoriului și dovada că la judecătorul de instrucție mai sunt pe rol plângeri în ordinea art.313 Codul de procedură penală.

Se respinge solicitarea privind suspendarea examinării cauzei penale.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecător

 Corcea Nicolae

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.
Președintelui ședinței de judecată
Dlui Andrei Neculce.
De la avocatul, Crainic Arcadii, în
interesele înculpatului, Bernic Ion,

C E R E R E

(privind ridicarea excepției de neconstituționalitate al art.44, alin.1 și art.297,alin.4 din Codul de procedură penală RM)

Prezenta sesizare are ca obiect examinarea constituționalității unor prevederi din următoarele acte legislative:

Codul de procedură penală Nr.122 din 14 martie 2003 cu modificările și completările ulterior (publicat în Monitorul Oficial, Nr.104-110, art.447 din 07 iunie 2003):

art.44,alin.1, instanța de judecată, constatînd că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței competente;

art.297,alin.4, toate cererile, plîngerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza.

La Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani se află pe rol cauza penală nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,a" Cod penal.

Potrivit încheierei Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 03 septembrie 2021 a fost declinată competența la examinarea plîngerei avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, împotriva acțiunilor/inacțiunilor organului de urmărire penală, în favoarea instanței de drept comun din Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în persoana judecătorului, care a primit spre examinare în fond cauza penală nr. 2020550020, încheierea fiind irevocabilă.

De asemenea, conform încheierei Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2020, a fost admisă parțial plîngerea avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, fiind obligată Procuratura Anticorupție să remită în adresa petiționarului copii de pe hotărîri în formă de ordonanță la cererile depuse de către apărător la 29.06.2020, 06.07.2020, 20.07.2020 și respectiv la 27.07.2020 pe numele procurorului ierarhic superior al Procuraturii Anticorupție, încheierea fiind irevocabilă.

Totodată, potrivit deciziei din 06 septembrie 2021 a Colegiului penal al Curții de Apel a fost admis recursul declarat de către avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiționarului, Bernic Ion, fiind casată încheierea

Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana din 11 iunie 2021, prin care s-a respins ca neîntemeiată plîngerea depusă de către avocatului, Arcadii Crainic în interesele petiţionarului, Bernic Ion, formulată în baza art.313 din CPP, împotriva acţiunilor Procuraturii Anticorupţie, fiind remisă cauza la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în alt complet de judecată, iar drept consecinţă, la momentul depunerii prezentei sesizări se află în examinare la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana plîngerea depusă de apărător în interesele petiţionarului, Bernic Ion, referitor la scoaterea acestuia de sub urmărire penală şi neexpunerii în privinţa pornirii urmăririi penale, decizie irrevocabilă.

Prevederile art.44,alin.1 şi art.297,alin.4 Cod de procedură penală în actuala redacţie le considerăm, că sunt neconstituţionale din următoarele motive:

Legislaţia pertinentă:

Prevederile relevante ale Constituţiei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova) ale Constituţiei (Monitorul Oficial al RM, 1994, nr.1) sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile şi libertăţile lui, libera dezvoltare a personalităţii umane, dreptatea şi pluralismul politic reprezintă valori supreme şi sînt garantate;

Articolul 4

Drepturile şi libertăţile omului

(1) Dispoziţiile constituţionale privind drepturile şi libertăţile omului se interpretează şi se aplică în concordanţă cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, cu pactele şi cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanţe între pactele şi tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte şi legile ei interne, prioritate au reglementările internaţionale;

Articolul 20

Accesul liber la justiţie

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiţie;

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu;

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege;

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Prevederile relevante ale convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților omului și a libertăților fundamentale (încheiată la Roma la 04.11.1950 și ratificată de RM prin hotărîrea Parlamentului Nr.1298-XIII din 24.07.1997) sunt următoarele:

Articolul 1

Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții;

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1.Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită;

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale;

Articolul 17

Interzicerea abuzului de drept

Nicio dispoziție din prezenta Convenție nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de prezenta Convenție, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute în această Convenție.

Argumentele privitoare la neconstituționalitatea actelor normative și legislative:

Pornind de la raționamentele înscrise în Hotărîrea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 pentru întreprinderea art.135,alin.1,lit.,„a” și „g” din Constituția R. Moldova, dacă în procesul judecării cauzei, instanța de judecată este sesizată din una din părți asupra neconstituționalității actului aplicabil, care poate fi supus controlului constituționalității judecătorului ordinar sau completul de judecată, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Legea Supremă, a normelor contestate, dar în mod obligatoriu va demara procesul de exercitare a controlului constituționalității invocat de partea în proces, fiind obligați să suspende judecarea cauzei și să sesizeze Curtea Constituțională, prezentînd direct Curții Constituționale, privind excepția de neconstituționalitate.

La data de 03 decembrie 2020 în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana a fost înregistrată în faza urmăririi penale plîngerea apărătorului în interesele petiționarului Bernic Ion, intentată în baza art.313 CPP RM împotriva acțiunilor și inacțiunilor organului de urmărire penală, prin care au fost contestate ordonanțele procurorului ierarhic superior, însă, în pofida acestui fapt cauza penală nr. 2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3,

lit.,a" Cod penal a fost remisă la data de 14 ianuarie 2021 de către procuror spre examinare în instanța de drept comun.

Potrivit încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 03 septembrie 2021 în temeiul art.41,art.44,art.297 CPP a fost declinată competența la examinarea plîngerei avocatului,Arcadii Crainic în interesele petiționarului,Bernic Ion, împotriva acțiunilor/inacțiunilor organului de urmărire penală, în favoarea instanței de drept comun din Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în persoana judecătorului, care a primit spre examinare în fond cauza penală nr. 2020550020, încheierea fiind irevocabilă.

De asemenea, conform încheierii Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana din 28 decembrie 2020, a fost admisă parțial plîngerea avocatului,Crainic Arcadii în interesele petiționarului,Bernic Ion, fiind obligată Procuratura Anticorupție să remită în adresa petiționarului copii de pe hotărîri în formă de ordonanță la cererile depuse de către apărător la 29.06.2020, 06.07.2020, 20.07.2020 și respectiv la 27.07.2020 pe numele procurorului ierarhic superior al Procuraturii Anticorupție, iar aceste încălcări constatate de către judecătorul de instrucție, remarcată în completarea plîngerii depusă la 03.12.2021 pe numele Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, însă, neexaminată prin declinarea competenței de către judecătorul de instrucție în adresa instanței de drept comun a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

La fel, la data de 08 decembrie 2020 de către apărător a fost înregistrată o cerere pe numele procurorului-șef interimar al Procuraturii Anticorupție, Gavajuc Serghei, privind amînarea prezentării materialelor și expedierii cauzei penale nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,a" Cod penal în instanța de judecată pînă la examinarea plîngerilor depuse de apărare la judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale, însă, care a fost respinsă ca nefondată, fiind contestată la judecătorul de instrucție prin completarea plîngerei din 03.12.2020, totodată, invocîndu-se următoarele temeuri:

Precum că, la momentul depunerii cererii pe numele procurorului ierarhic superior la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana se aflau în stadiu de examinare plîngerile depuse de către avocatul,Crainic Arcadii în interesele învinuitului,Bernic Ion pe cauza penală nr.2020550020, referitor la legalitatea refuzului scoaterei de sub urmărire penală a învinuitului,Bernic I.(judecător Damaschin Constantin); încălcării procedurii și termenului de examinare a plîngerilor(judecător Gorceac Alina), cît și a obligării organului de urmărire penală de a efectua acțiuni de urmărire penală pentru elucidarea a tuturor circumstanțelor cauzei penale (judecător Martinenco Veaceslav), fapt care se află în contradicție cu prevederile art.7,alin.1,art.19, art.41,p.6/3, art.300 și art.313 Cod de procedură penală, prin ce se neglijează controlul judecătoresc, privind verificarea legalității acțiunilor procesuale ale organului de urmărire penală, care echivalează cu încălcarea dreptului la apărare.

Necisită de menționat și faptul, că încălcările admise de către organul de urmărire penală la desfășurarea urmăririi penale pe cauza penală nr.2020550020 de învinuire a lui Bernic Ion în baza art.333,alin.3, lit.,a" Cod penal au fost contestate de către apărare în temeiul art.41, alin.1,p.6/3, art.

300,alin.3 și art.313 Cod de procedură penală conform competenței materiale judecătorului de instrucție, care urma să-și expună poziția în baza a unei încheieri motivate adoptate în conformitate cu legislația procesuală în vigoare, referitor la admiterea sau respingerea plîngerei.

Totodată, urmează de remarcat și faptul, că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 03.09.2021, privind declinarea plîngerei spre examinare instanței de drept comun este criticabilă sub aspectul lipsei a unei reglementări clare în legislația în vigoare procesuală, referitor la interzicerea expedierii de către procuror a cauzei penale spre examinare în fond în contextul neexecutării de către organul de urmărire penală a încheierii irevocabile emisă la 28.12.2020 de către Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a depistat derogări grave admise de procuror la faza urmăririi penale, care contravin prevederilor art.467,alin.1 și 2 din CPP, în care este stipulat caracterul obligatoriu al hotărîrilor judecătorești definitive.

De asemenea, urmează de remarcat și faptul, că potrivit deciziei emisă la 06.09.2021 de către Curtea de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de către avocatului, Crainic Arcadii în interesele petiționarului, Bernic Ion, formulat la încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana împotriva acțiunilor Procuraturii Anticorupție, în formă de indicație este invocat faptul, că deși judecătorul de instrucție a reținut faptul că, Bernic Ion nu se consideră vinovat de săvîrșirea infracțiunii incriminate, situația dată urmează a fi stabilită de către instanța de judecată la examinarea în fond a cauzei penale, or, după cum rezultă din materialele cauzei penale nr.2020550020 a fost expediată spre examinare în instanța de judecată, iar judecătorul de instrucție nu a verificat dacă acest capăt de cerere cade sub incidența art.297 alin.4 CPP(p.36 din decizia motivată), neținîndu-se cont, că pe cazul dat plîngerea a fost depusă de către apărător în interesele petiționarului în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana la 04.09.2020 la faza urmăririi penale fapt care se deduce din lipsa reglementărilor la art.44, alin.1 și art.297,alin.4 Cod de procedură penală, referitor la cazurile cînd plîngerile au fost depuse de către părți în cadrul urmăririi penale și a neexaminării lor în fond. Evident că o asemenea împrejurare face imposibilă apărarea efectivă împotriva unei acuzații în materie penală, iar omisiunea legislativă de a reglementa expres cazurile cînd judecătorul de instrucție este competent să remită plîngerea neexaminată judecătorului de drept comun crează impedimente grave la efectuarea a unui proces echitabil.

Cu referire la criticile de neconstituționalitate ale art.44,alin.1 și art.297,alin.4 Cod de procedură penală, menționăm că acestea contravin unui șir de norme din Legea Supremă, și anume: art.1,art.4,art.8,art .16 și art.20.

Critici de neconstituționalitate prin raportare la prevederile art.1,alin.3 din Constituție, în componența sa referitoare la calitatea legii.

Din textul de lege al dispoziției art.44,alin.1 Cod de procedură penală este invocat faptul, precum că instanța de judecată, constatînd că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței competente, însă, nu este reglementat concret în legea procesuală, dacă judecătorul de instrucție, care a primit spre examinare

în faza de urmărire penală de la părți plângeri împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor, care exercită activitate specială de investigații este competent să remită plîngerile părților instanței de judecată de drept comun, fără a se pronuța în fond în privința încălcărilor admise de către organul de urmărire penală.

De asemenea, lasă loc de interpretări abuzive și dispozițiile art.297,alin.4 Cod de procedură penală, în care este invocat, precum că toate cererile, plîngerile și demersurile înaintate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza, manifestate prin faptul, că în dispoziția articolului, lipsește expres reglementări, referitor la plîngerile depuse la judecătorul de instrucție la faza de urmărire penală de către părți împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor, care exercită activitate specială de investigații, care se află în procedură de examinare.

Din textul de lege a normelor procedurale enunțate nu există careva restricții, referitor la remiterea cauzei penale de procuror în instanța de judecată de drept comun, cât și a declinării competenței de către judecătorul de instrucție la judecarea plîngerilor depuse de către părți în faza urmăririi penale la judecătorul de instrucție, cât și în cazurile existenței a hotărîrilor irevocabile neexecutate ale judecătorului de instrucție, în urma cărora au fost depistate încălcări ale drepturilor și libertăților omului, care urmează a fi înlăturate în cadrul urmăririi penale.

Nu rezultă claritate și la cazurile cînd instanța de judecată de drept comun nu este competentă de a judeca cauza penală din motivul lipsei examinării plîngerilor depuse de către părți în faza urmăririi penale la judecătorul de instrucție, cât și a existenței a hotărîrilor irevocabile ale judecătorului de instrucție, în urma cărora au fost depistate încălcări ale drepturilor și libertăților omului, care urmau a fi înlăturate la stadiu de urmărire penală.

Totodată, constatăm, că omisiunea de a fi indicat în lege expres faptul, precum că plîngerile primite de judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale urmează să fie examinate în fond de către acesta, iar cauza penală nu v-a putea fi remisă de către procuror în instanța de judecată de drept comun pentru a fi examinată în fond pînă nu v-a fi examinate toate contestațiile depuse de către părți la judecătorul de instrucție la faza urmăririi penale, fapt, care afectiază grav dreptul la apărare, cât și la un proces echitabil.

Astfel, lipsa a unei reglementări concrete în legislația procedural penală, în contextul aflării în stadiu de examinare a mai multor plîngerii la judecătorii de instrucții a permis la 14.01.2021, procurorului pe caz, remiterea cauzei penale de învinuire a lui Bernic Ion pentru examinare în fond la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, fără a avea careva impedimente cu caracter legislativ, care ulterior la 03.09.2021 a servit temei pentru Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana să decline competența de examinare a plîngerei depusă de apărător în adresa instanței de fond, care nu poate înlătura abaterile admise de către organul în cadrul urmăririi penale ca de pildă, întocmirea, cu participarea nemijlocită a inculpatului, Bernic I. a unui

proces verbal de cercetare la fața locului a apartamentului Nr.71 „M”, promis de către administratorul firmei SRL „Bamci-Const”, Boșcanean Mihail, familiei Bernic la masarda blocului locativ, amplăsat în mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 18, cu verificarea declarațiilor depuse în cadrul urmăririi penale de către învinuitul, Bernic Ion, referitor la modificarea planului inițial al mărimii odăilor, bucătăriei, cât și a antreului din apartamentul cu Nr.71 „M”, care i-a fost promis familiei Bernic de către administratorul, Boșcanean Mihail, cât și în contextul când la materialele cauzei penale se conține greșit, precum, că există un proces verbal de cercetare la fața locului a apartamentului nr.76 de pe adresa indicată, care nu are nici o atribuție cu cazul dat, etc.

Un alt argument în motivarea excepției de neconstituționalitate, rezidă în faptul, că prevederile art.44, alin.1 și art.297, alin.4 CPP încalcă dispozițiile constituționale ale art.16, referitor la legalitatea în drepturi, art.4 și art.8, referitor la tratatele internaționale, privind drepturile omului și art.20, referitor la accesul liber la justiție.

Or, potrivit garanțiilor unui proces echitabil garantat de art.6 din CEDO, și în acord cu prevederile: art.1, alin.3, art.17, alin.2, art.19, alin.1 și 3, art.254, alin.1 CPP, în care sunt reglementate principiile desfășurării a unui proces echitabil în cursul urmăririi penale, iar golurile formate în legislația procedural penală, exivalează cu încălcarea drepturilor și libertăților omului.

În aceste împrejurări, investirea judecătorului de instrucție la discreția sa, cu dreptul de a constata competența de examinare a plîngerei în determinantul judecătorului de drept comun, nu reprezintă alteceva decât o ingerință în dreptul la apărare a justițiabilului, garantat de art.26 din Constituție, care restringe în mod abuziv și nejustificat dreptul la un proces echitabil recunoscut de art.6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Considerăm că dispozițiile legale criticate aduce prin urmare o gravă restrîngere a drepturilor părților, care nu este prevăzută la art.54 din Constituție, permite restrîngerea unor drepturi sau libertăți fundamentale, în limitele prevăzute de alin.3 ale aceluiași articol.

Dimpotrivă, atît examinarea cauzei penale, cât și apărarea drepturilor cetățenilor (în speță, dreptul la apărare) impun exercitarea deplină a dreptului la apărare a părții în proces, fără restrîngerea acestuia, manifestate prin interpretări abuzive a legislației în vigoare din motivele de nereglamentare ale acesteia în conformitate cu standardele constituționale.

Problema de drept abordată în sesizare se deprinde în principal din incompatibilitatea cu Constituția RM și CEDO: a omisiunii legislative de la art.44, alin.1 și art.297, alin.4 CPP, din conținutul cărora nu poate fi determinat cu claritate, când judecătorul de instrucție este în drept să decline competența examinării plîngerei depuse la faza de urmărire penală, cât și neexpedierii cererilor, plîngerilor și demersurilor aflate în stadiu de examinare la judecătorul de instrucție pînă la examinarea acestora în fond, prin care se restrînge, se diminuează și chiar se desființiază dreptul de acces la justiție efectivă prevăzute de art.6, art.13 și art.17 CEDO, dreptul la apărare efectivă, garantat de art.26 din Constituție etc., problemă de drept în care învinuitului,

inculpatului îi sunt încălcate drepturile nominalizate, dat fiind faptul, că a fost privat de dreptul de a fi examinate plîngerile depuse conform competenței judecătorului de instrucție, potrivit cadrului legal, care urma să se expună asupra legalității acțiunilor de urmărire penală.

Astfel pentru a nu încălca inter alia dreptul la un proces echitabil, limitările aduse de legislațiile naționale mutatis mutandis dreptul la un proces echitabil și un remediu efectiv de către această dispoziție trebuie, prin analogie cu drept de acces la un tribunal consacrat de art.6 §1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu aducă atingere substanței acestui drept (Haser v. Elveția, decizia din 27 aprilie 2000, nepublicată).

Pe cale de consecință, se observă că Curtea Constituțională în HCC nr.10 din 12.05.2015, menționează că articolul 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Într-o altă ordine de idei, este de remarcat și faptul că, calitatea legii este apreciată atât prin prisma exigențelor de accesibilitate, permit efectiv realizare preeminenței dreptului (a se vedea în acest sens și explicațiile Curții Constituționale expuse în Hotărîrea nr.26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.6 al art.63 CPP; §-10).

Reieșind din cele relevate, în temeiul art.135, alin.1, lit.,„a” și „g” din Constituția RM, art.4, alin.1, lit.,„a” și art.39 din Codul jurisdicției constituționale solicit să fie verificate constituționalitatea, prevederilor art.44, alin.1 și art.297, alin.4 Cod de procedură penală în partea ce ține de sintagmele: **„instanța de judecată, constatînd că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței competente”; „toate cererile, plîngerile și demersurile înăntate după trimiterea cauzei în judecată se soluționează de către instanța care judecă cauza”.**

Acționînd în interesele clientului Bernic Ion, întemeîndu-mă pe prevederile art.7,alin.3, art.25,art.342,art.345 Cod de procedură penală,

S O L I C I T:

- 1)Emiterea unei încheieri de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
- 2)Suspendarea procesului;
- 3)Remiterea sesizării depuse conform art.135, alin.1, lit.,„a” și „g” din Constituție, însoțită de materialele cauzei penale către instanța de jurisdicție constituțională.

Anexă: copia cererii de amînare din 08.12.2020 pe 1 filă;

copia încheierii judecătorei Chișinău din 28.12.2020 pe 5 file;

copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 06.09.2021 pe 4 file.

Cu respect:Avocat/Crainic Arcadii

